

Βιβλίο

Τζον Καρ: «Με ενοχλεί η βλαβερή επίδραση των Ελληνίδων μαμάδων στα παιδιά τους»

Ο καταξιωμένος Ελληνοβρετανός δημοσιογράφος και συγγραφέας, με αφορμή την κυκλοφορία του νέου του βιβλίου «Η ήττα του Μουσολίνι στο ύψωμα 731», μιλά στη LiFO για την Ιστορία, την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου, την Ελλάδα και τη δημοσιογραφία.

Γιάννης Πανταζόπουλος

23.10.2021 | 10:07

Φωτ.: Πάρις Ταβιτιάν/LiFO

ΟΤζον Καρ γεννήθηκε στην Αγγλία το 1948. Εργάστηκε για χρόνια ως δημοσιογράφος και ανταποκριτής των μεγαλύτερων εφημερίδων («Times», «Wall Street Journal Europe») στην περιοχή της Μεσογείου και ιδιαίτερα στην Ελλάδα. Παραμένει λάτρης της ελληνικής ιστορίας, ζει από τις αρχές της δεκαετίας του '80 στη χώρα μας και επισκέπτεται συχνά τη Μεγάλη Βρετανία.

Τον συναντώ σε ένα παραδοσιακό καφέ του Χαλανδρίου με αφορμή την έκδοση του τελευταίου του βιβλίου «Η ήττα του Μουσολίνι στο ύψωμα 731», το οποίο κυκλοφορεί στα ελληνικά από τις εκδόσεις Ψυχογιός. Το μεσημέρι είναι ηλιόλουστο και καθώς φτάνω στο ραντεβού μας τον παρατηρώ να διαβάζει το βιβλίο του Henry Kissinger «World Order». Ταυτόχρονα, μου δείχνει

ένα αντικείμενο που έχει φέρει μαζί του. «Πρόκειται για ένα κομμάτι από ιταλικό όλμο. Όταν πήγα στο Ύψωμα 731 το βρήκα και αποφάσισα να το πάρω ως ενθύμιο», εξηγεί.

Να θυμίσουμε ότι το Ύψωμα 731 αποτέλεσε το σκηνικό μίας από τις αγριότερες μάχες του ελληνοϊταλικού πολέμου στην Αλβανία, την οποία παρακολούθησε διά ζώσης ο ίδιος ο Μουσολίνι.

Σκοπός της ιταλικής επίθεσης ήταν η κατάληψη δύο παράλληλων πεδιάδων μεταξύ των οποίων έστεκε το Ύψωμα 731. Το VIII Ιταλικό Σώμα Στρατού, μέρος της 11ης Στρατιάς του Τζελόζο, είχε την αποστολή να καταλάβει το ύψωμα, ανοίγοντας την επίθεση με την 38η Μεραρχία Πεζικού «Πούλιε». Απέναντί τους βρισκόταν η Ελληνική 1η Μεραρχία του Β' Σώματος Στρατού, με την 4η και 6η Μεραρχία στα πλάγια.

Για δεκαεπτά ημέρες, ύστερα από σφοδρό φραγμό πυρός του πυροβολικού, αποτέλεσμα του οποίου ήταν να μειωθεί το ύψος του λόφου κατά έξι μέτρα, οι Ιταλοί ρίχτηκαν με γενναιότητα στους Έλληνες στρατιώτες, οι οποίοι τους αναχαίτισαν, προκαλώντας τους τρομακτικές απώλειες. Δόθηκαν μάχες σώμα με σώμα με ξιφολόγχες, αλλά οι Έλληνες κατάφεραν να κρατήσουν τις θέσεις τους.

Οι Τούρκοι παίζουν το μακροπρόθεσμο παιχνίδι, ποντάροντας ότι σε 20, 30 ή 50 χρόνια θα καταφέρουν να αρπάξουν μερικά τουριστικά νησιά. Οι ελληνικές προσφυγές στο Διεθνές Δίκαιο κ.λπ. δεν θα έχουν το παραμικρό αποτέλεσμα, απλώς και μόνο επειδή ο Ερντογάν και οι κολλητοί του δεν έχουν σκοπό να χαρίσουν τίποτα. Φωτ.: Πάρις Ταβιτιάν/LIFO

Η μητέρα του Τζον Καρ έλκει την καταγωγή της από την Άρτα της Ηπείρου, γι' αυτό και ο ίδιος τρέφει μεγάλη αγάπη για τη χώρα μας. «Η μητέρα μου έφυγε σχετικά νωρίς από την Ελλάδα, πήγε στην Αγγλία και παντρεύτηκε εκεί σε νεαρή ηλικία. Σήμερα έχει επιστρέψει κι αυτή στην πατρίδα», επισημαίνει με ένα χαμόγελο ικανοποίησης. Τα εφηβικά του χρόνια διάβαζε τα κείμενα του Θουκυδίδη και ήταν κάτι που τον επηρέασε αρκετά. Σημαντικό ρόλο έπαιξαν και κάποια τηλεοπτικά ντοκιμαντέρ για το CBS, στα οποία εργαζόταν η μητέρα του. Επίσης, έχει εργαστεί σε αρκετές ταινίες του Χόλιγουντ, οι οποίες έχουν γυριστεί στην Ελλάδα.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησής μας διαπιστώνω ότι πρόκειται για έναν άνθρωπο που εκφράζεται χωρίς περιστροφές, έχει μια συγκεκριμένη οπτική για τα πράγματα και ταυτόχρονα διακρίνεται για τις τολμηρές του απόψεις, αφού αντιπαθεί σφόδρα την πολιτική ορθότητα.

Στη συνέντευξη που ακολουθεί μιλά για την εποχή μας, τη δημοσιογραφία, την Ιστορία, το βιβλίο του, την ελληνική νοοτροπία αλλά και τι θεωρεί σημαντικό στη ζωή.

— Τι τίτλο θα δίνατε στην εποχή μας;

Ίσως να την ονόμαζα «εποχή του τερματικού αλγόριθμου». Την περίοδο που ζούμε οι αλγόριθμοι είναι αυτοί που καθορίζουν ποιοι είμαστε, τι σκεφτόμαστε ή τι πιστεύουμε. Δυστυχώς, η ανθρωπότητα διαγράφεται σταδιακά και πιστεύω ότι θα εξαφανιστεί πολύ σύντομα.

Ο Τζον Καρ μας δείχνει ένα αντικείμενο που έχει φέρει μαζί του. «Πρόκειται για ένα κομμάτι από ιταλικό όλμο. Όταν είχα πάει στο Ύψωμα 731 το βρήκα και αποφάσισα να το πάρω ως ενθύμιο». Φωτ.: Πάρις Ταβιτιάν/LIFO

— Σε τι περιβάλλον μεγαλώσατε; Τι θυμάστε πιο έντονα από την παιδική σας ηλικία;

Γεννήθηκα στην Αγγλία το 1948. Θυμάμαι ότι επικρατούσε ένα παγωμένο και βροχερό κλίμα. Μάλιστα, οι πρώτες μου αναμνήσεις σχετίζονται με ανθρώπους που ήταν συνεχώς άρρωστοι, είχαν είτε άσθμα είτε βρογχίτιδα. Στην Ελλάδα ήρθα για πρώτη φορά στην ηλικία των έξι ετών. Αυτές ήταν οι πρώτες μου καλοκαιρινές διακοπές.

— Έχετε υπάρξει δημοσιογράφος και ανταποκριτής των μεγαλύτερων εφημερίδων, «The Times», «Wall Street Journal Europe». Τι είναι η δημοσιογραφία για σας; Από τι κινδυνεύει σήμερα;

Για ποια δημοσιογραφία μιλάτε άραγε; Νομίζω ότι σήμερα πια δεν υπάρχει κάτι τέτοιο. Η δημοσιογραφία πλέον έχει αποκτήσει ένα άλλο όνομα, λέγεται infotainment, και δυστυχώς δεν διαφέρει σε τίποτα από την παρακολούθηση μιας ταινίας του Netflix. Οι αυτοαποκαλούμενοι «δημοσιογράφοι» στις περισσότερες χώρες πληρώνονται ελάχιστα και εργάζονται για να προωθούν αλλότριους πολιτικούς σκοπούς ή για να προβάλλουν διαφημιστικά προϊόντα.

Επίσης, είναι το θλιβερό το ότι οι άνθρωποι των μέσων ενημέρωσης αναπαράγουν πιστά οτιδήποτε συλλέγουν οι αλγόριθμοι από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ψεύτικα προφίλ και μη (τα περισσότερα είναι ψεύτικα). Αρκεί, λοιπόν, οι διαφημιστές να διατηρούν τα χρήματά τους και, φυσικά, να κρατούν αιχμάλωτο και τρομαγμένο το κοινό των μέσων ενημέρωσης, στο οποίο παράλληλα θα μπορούν να πουλήσουν τις υπηρεσίες τους με άνεση. Αυτά είναι τα ΜΜΕ σήμερα. Και συμβαίνει σε όλο τον κόσμο.

Ωστόσο, είναι εντυπωσιακό το ότι στην Ελλάδα παρακολουθείς τα δελτία ειδήσεων και αντιλαμβάνεσαι πως είναι βασισμένα σε ναρκισσιστικά πρότυπα, τα οποία καταλήγουν να αποτελούν μια κακή αντιγραφή του BBC. Είναι ξεκάθαρο ότι δεν υπάρχει ελεύθερη δημοσιογραφία στα ελληνικά μέσα ενημέρωσης. Μια ατελείωτη προπαγάνδα που ανακυκλώνει fake news αλλά και μια τεράστια απροθυμία για κριτική των θεσμών ή των εκπροσώπων των πολιτικών κομμάτων.

Στην Αγγλία, για παράδειγμα, η Βασίλισσα δέχεται καθημερινά σκληρή κριτική επί παντός επιστητού. Εδώ συμβαίνει το ακριβώς αντίθετο. Τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων αλλά και οι εφημερίδες παπαγαλίζουν διαρκώς την ατζέντα των πολιτικών και του εκάστοτε υπουργείου.

— Μπορούν οι εφημερίδες να έχουν μέλλον; Πόσο μας έχουν επηρεάσει τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης;

Οι εφημερίδες, όπως έχει πει ο μεγάλος Άγγλος συγγραφέας Τζ.Κ. Τσέστερτον, είναι «απλώς τα χόμπι μερικών πλούσιων ανδρών». Κι αυτό είναι το μόνο που πρέπει να πούμε. Όσο για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δεν τα χρησιμοποιώ, δεν έχω φτιάξει λογαριασμούς και δεν έχω σκοπό να κάνω.

Όμως, ας μην ξεχνάμε ότι το Facebook ξεκίνησε ως ένα κολεγιακό πρότζεκτ ενός πλούσιου, καυλωμένου φοιτητή, του Μαρκ Ζούκερμπεργκ, που ήθελε να δημιουργήσει ένα άλμπουμ με κορίτσια τα οποία ήθελε να διεκδικήσει, έχοντας στον νου του το σεξ. Υπάρχει κάτι πιο σεξιστικό και χειριστικό απ' αυτό; Και τώρα αυτός ο σπασίκλας ο Ζούκερμπεργκ είναι ένας δισεκατομμυριούχος που έχει καταφέρει να ελέγχει τη ζωή δισεκατομμυρίων ανθρώπων.

Πιστεύω ότι το Facebook, όπως και το Instagram, ασκεί πολύ κακή επιρροή στην ανθρωπότητα. Και δεν σας κρύβω ότι θα ήθελα πολύ, κάποια στιγμή, να τους ρίξουν μια κλοτσιά στον κώλο, όπως λέμε και στην Αγγλία.

Είναι εντυπωσιακό το ότι στην Ελλάδα παρακολουθείς τα δελτία ειδήσεων και αντιλαμβάνεσαι ότι είναι βασισμένα σε ναρκισσιστικά πρότυπα που καταλήγουν να αποτελούν μια κακή αντιγραφή του BBC. Είναι ξεκάθαρο ότι δεν υπάρχει ελεύθερη δημοσιογραφία στα ελληνικά μέσα ενημέρωσης. Φωτ.: Πάρις Ταβιτιάν/LIFO

— Ποιο μήνυμα θέλετε να στείλετε μέσα από το βιβλίο σας για την ήττα του Μουσολίνι στο Ύψωμα 731;

Ότι για να αντιμετωπίσουν τον τουρκικό επεκτατισμό οι Έλληνες καλά θα κάνουν να συνδυάσουν την ηθική και στρατιωτική τους δράση. Οι Τούρκοι παίζουν μακροπρόθεσμο παιχνίδι, ποντάροντας ότι σε είκοσι, τριάντα ή πενήντα χρόνια θα καταφέρουν να αρπάξουν μερικά τουριστικά νησιά μας. Οι ελληνικές προσφυγές στο Διεθνές Δίκαιο κ.λπ. δεν θα έχουν το παραμικρό αποτέλεσμα απλώς και μόνο επειδή ο Ερντογάν και οι κολλητοί του δεν έχουν σκοπό να χαρίσουν τίποτα.

— Τι πιστεύετε ότι ήθελε να πετύχει ο Μουσολίνι με αυτήν τη μάχη;

Νομίζω ότι κυρίως επιθυμούσε να εντυπωσιάσει τον Χίτλερ. Ωστόσο, η αιματηρή πανωλεθρία του Ύψωματος 731 διαδραμάτισε κομβικό ρόλο στην αρχή του τέλους της πολιτικής του σταδιοδρομίας. Οι φοβερές ιταλικές απώλειες αποδείχτηκαν ολέθριο λάθος για τους αξιωματικούς της γειτονικής χώρας. Οι Έλληνες πολέμησαν σκληρότερα απ' όσο περίμεναν οι δύο δικτάτορες.

— **Τι θυμάστε πιο έντονα από την επίσκεψή σας στο Ύψωμα 731;**

Πρώτα απ' όλα, θέλω να σημειώσω ότι με βοήθησαν πολιτικοί και από τα δύο κόμματα, τη ΝΔ και τον ΣΥΡΙΖΑ, για να καταφέρω να βρεθώ εκεί. Αν εξαιρέσεις τα σημάδια του πολέμου, θραύσματα, κάλυκες ή ακόμη και κράνη, πρόκειται για ένα πολύ ειδυλλιακό μέρος.

Όμως μου έκανε μεγάλη εντύπωση το ότι πρέπει να είσαι αρκετά προσεκτικός όταν περπατάς, γιατί υπάρχουν πάρα πολλές νάρκες, βλήματα και οβίδες στο υπέδαφος. Έμαθα ότι οι Αλβανοί δεν επιχειρούν να καθαρίσουν την περιοχή από τις νάρκες για να μη γίνει ο τόπος αυτός προσκύνημα.

Γι' αυτό πρέπει κάποιος να έχει μαζί του οδηγό ή ξεναγό, αν θέλει να επιχειρήσει την ανάβαση. Φυσικά, κάποιες βαθιές τρύπες φανερώνουν σημεία όπου πρόσφατα ανασκάφηκαν ανθρώπινα υπολείμματα.

— **Ποιοι λόγοι σάς έκαναν να ασχοληθείτε με αυτό το καταλυτικό γεγονός;**

Όσον αφορά την εκστρατεία στο Ύψωμα 731, υπάρχει ένα κενό στην παραδοσιακή ιστοριογραφία του δυτικού κόσμου, δεν της έχει δοθεί ο χώρος που της αναλογεί. Οπότε αποφάσισα να ανατρέξω σε σκονισμένα αρχεία και κιτρινισμένες σελίδες, διότι αυτή η ελληνοϊταλική σύρραξη δεν έχει φωτιστεί αρκετά στον αγγλόφωνο κόσμο, αν τη συγκρίνουμε με άλλες μάχες του 1940-41.

Ευτυχώς, ο εκδοτικός οίκος Pen & Sword στο Ηνωμένο Βασίλειο ανταποκρίθηκε και εξέδωσε μια ωραία σκληρόδετη έκδοση πέρσι, την οποία οι εκδόσεις Ψυχογιός μετέφρασαν φέτος, για να προστεθούν μερικά ακόμη ευρώ –κατά μέσο όρο λίγα– στο εισόδημά μου (γέλια).

Όσον αφορά την εκστρατεία στο Ύψωμα 731 υπάρχει ένα κενό στην παραδοσιακή ιστοριογραφία του δυτικού κόσμου και δεν της έχει δοθεί ο χώρος που της αναλογεί.

— **Τι μας διδάσκει σήμερα η επέτειος της 28ης Οκτωβρίου;**

Ανήκω σε εκείνους που πιστεύουν ότι οι Έλληνες πρέπει να βρίσκονται πάντα σε στρατιωτική εγρήγορση και σε κατάσταση συναγερμού. Φαίνεται ότι εξαρτώνται πάρα πολύ από τον θείο Μπάιντεν, τον ξάδερφο Μακρόν ή τους απρόσωπους γραφειοκράτες των Βρυξελλών για μια πιθανή υποστήριξη έναντι της Τουρκίας. Ωστόσο, θεωρώ ότι δεν πρόκειται να δώσουν τίποτα για την άμυνα της Ελλάδας όταν έρθει η ώρα, ανεξάρτητα από το τι λένε τα αμυντικά σύμφωνα.

— **Πως ορίζετε την ιστορική μνήμη; Είναι όλα όσα μαθαίνουμε στο σχολείο;**

Αναμφίβολα, αυτό είναι ένα πολύ μεγάλο ερώτημα και αρκετά σύνθετο για να απαντηθεί στο πλαίσιο μιας συζήτησης. Ίσως θα μπορούσαμε να το κάνουμε αυτό σε μια άλλη συνέντευξη, όπου θα μιλήσουμε μόνο γι' αυτό το θέμα, αναλύοντας την ιστορική μνήμη, η οποία δεν είναι μια επιστημονική κοινωνιολογική έννοια αλλά ορολογία της καθημερινής αργκό.

— **Τι είναι αυτό που σας γοητεύει στην ελληνική ιστορία;**

Νομίζω ότι η συνέχειά της είναι αυτή που την κάνει ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα, αν και οι ίδιοι οι Έλληνες έχουν αποτύχει να την τοποθετήσουν στη σωστή της διάσταση. Ξέρετε, για μένα αυτό είναι ένα ιδιαίτερα συναισθηματικά φορτισμένο θέμα, οπότε χρειάζεται ένας μη Έλληνας για να αξιολογήσει αντικειμενικά και με ακρίβεια την πορεία της ελληνικής ιστορίας.

— **Τελικά, Έλληνας γεννιέσαι ή γίνεσαι;**

Προφανώς συμφωνώ με αυτό που έλεγε ο Ισοκράτης: «Έλληνας είναι αυτός που μετέχει της ελληνικής παιδείας». Ακόμα και στην εποχή του, οι Έλληνες ήταν ήδη ένα μείγμα από διάφορα εθνοτικά χαρακτηριστικά. Στο σύνολο της λευκής φυλής δεν υπάρχει αυτό που αποκαλούμε καθαρότητα του αίματος, δηλαδή μια φυλετική ή γενετική συνέχεια.

Πατρίδα είναι το σπίτι σας. Πολεμήστε γι' αυτό. Θέλω να σας αποκαλύψω ότι όταν είδα τον τρόπο που αντιμετώπισαν η Ε.Ε. και οι αδιόρθωτοι Γερμανοί την Ελλάδα κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης αποφάσισα να πάω και να ψηφίσω υπέρ του Brexit και με τα δυο μου χέρια. Φωτ.: Πάρις Ταβιτιάν/LIFO

— Πείτε μου μια ελληνική νοοτροπία που σας ενοχλεί;

Με ενοχλεί πολύ η βλαβερή επίδραση και επιρροή των περίφημων Ελληνίδων μαμάδων στην ανάπτυξη των παιδιών τους. Για μένα εκεί εντοπίζεται η ρίζα του μισογυνισμού αλλά και όλων αυτών των υπερτροφικών παιδιών που βλέπουμε καθημερινά να τρέχουν στους δρόμους με καινούργια αυτοκίνητα, κουνώντας, μάλιστα, τα @@@ τους στα μούτρα σου. Πάρα πολλές φορές σφίγγω τα δόντια μου με διάφορα τέτοια ρεμάλια, αλλά σκέφτομαι ότι φταίει η υπερπροστατευτική μαμά τους και ότι αυτοί απλώς είναι οι κανακάρηδες τους.

Στην πραγματικότητα, είναι αυτό για το οποίο προειδοποιούσαν οι μεγάλοι Έλληνες τραγικοί με το Οιδιπόδειο Σύμπλεγμα: «Σταματήστε να θέλετε να πηδήξετε τη μαμά σας και να σκοτώσετε τους μπαμπάδες σας και συγκεντρωθείτε στην πολιτική πράξη». Πάρτε, για παράδειγμα, τους Ρωμαίους: δεν γνώρισαν αυτό το οιδιπόδειο σύνδρομο, οργανώθηκαν και κατέκτησαν τον κόσμο. Πήραν το μάθημα τους; Όχι.

— Τι σημαίνει για σας η λέξη πατρίδα;

Πατρίδα είναι το σπίτι σας. Πολεμήστε γι' αυτό. Θέλω να σας αποκαλύψω ότι όταν είδα τον τρόπο που αντιμετώπισαν η Ε.Ε. αλλά και οι αδιόρθωτοι Γερμανοί την Ελλάδα κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, αποφάσισα να πάω και να ψηφίσω υπέρ του Brexit και με τα δυο μου χέρια. Και αν είχα κι άλλα δύο χέρια, θα τα χρησιμοποιούσα κι αυτά.

— Υπάρχει κάτι που σας τρομάζει αυτή την περίοδο;

Ναι. Το ότι ζούμε σε μια περίοδο που ακόμα και μια ανεξάρτητη έκδοση, όπως η η LiFO, μπορεί να υποκύψει στις επιταγές της πολιτικής ορθότητας και να αναγκαστεί ακόμη και να βάλει λουκέτο.

Κατά τη γνώμη μου, οι Έλληνες δεν πρέπει να κάνουν το λάθος να εγκαταλείψουν ή να αποδυναμώσουν την ορθόδοξη πίστη τους. Η αλήθεια είναι ότι ο Χριστός σταυρώθηκε και αναστήθηκε. Όλα τα άλλα είναι ανοησίες.